

Rahastamisleping nr 121

COVID-19 kriisi meetmete rakendamiseks

Eesti Vabariigi Maaeluministeerium, registrikoodiga 70000734, (edaspidi *ministeerium*), keda esindab maaeluminister Arvo Aller, kes tegutseb Maaeluministeeriumi põhimääruse alusel ja

Maaelu Edendamise Sihtasutus, registrikoodiga 90000245, (edaspidi *sihtasutus*), keda esindab juhatuse esimees Raul Rosenberg, kes tegutseb põhikirja alusel edaspidi nimetatakse koos **poole**d, sõlmisid käesoleva halduslepingu (edaspidi *leping*) järgnevas:

1. Eesmärk ja reguleerimisala

- 1.1. Lepinguga annab ministeerium sihtasutusele täitmiseks haldusülesande, mis seisneb COVID-19 põhjustatud koroonaviiruse levikuga seotud kriisi leevendamiseks laenude andmises, laenukäenduse käendusreservi moodustamises ja käendustasude alandamises (edaspidi *kriisimeetmed*).
- 1.2. Kriisimeetmeid rakendatakse Vabariigi Valitsuse seaduse § 27 lõike 3 ja riigieelarve seaduse § 81² lõike 1 alusel koostatud Vabariigi Valitsuse 28.04.2020 määruse nr 31 „COVID-19 haigust põhjustava koroonaviiruse levikuga seotud kriisi ja sellest tuleneva eriolukorra mõju leevendamiseks ette nähtud toetusmeetmete üldtingimused“ (edaspidi *COVID määrus*) alusel.
- 1.3. Käesolev leping ja selle lisad on avalikud.

2. Haldusülesande täitmise rahastamise alused ja tegevuskulud

- 2.1. Kriisimeetmeid finantseeritakse riigi eelarvelistest vahenditest, kooskõlas riigi 2020. aasta lisaelarve seaduse § 1 osa 6 jaoga 8 „Maaeluministeeriumi valitsemisala finantseerimistegevused“.
- 2.2. Käesoleva lepingu alusel on kriisimeetmeteks ette nähtud 120 000 000 eurot. COVID määruse § 4 lõike 2 alusel peab finantsinstrumendi rakendamise otsus lõpliku abisaaja tasemel olema tehtud enne 31. detsembrist 2020. a.
- 2.3. Punktis 2.2 nimetatud tähtaega saab COVID määruse § 4 lõike 3 alusel pikendada, taotledes seda riigieelarve seaduses sätestatud korras. Rahaliste vahendite kasutamise tähtaja pikendamise otsustab riigieelarve seaduse § 59 lõikest 2¹ tulenevalt Vabariigi Valitsus või tema volitusel valdkonna eest vastutav minister.
- 2.4. Lepingu alusel võib pakkuda finantstoodet „COVID-19 laen bio- ja maamajandusettevõtjatele“, mille eelarve on 100 000 000 eurot ja mille täpsemad tingimused on toodud lepingu lisas.
- 2.5. Hinnates eelmises punktis toodud rahaliste vahendite tegelikku vajadust (COVID määruse § 5 lõike 3), sh võttes arvesse vajaduse tagada operatiivsus ja kiired otsused laenu taotluste osas, eraldab ministeerium rahalised vahendid sihtasutusele laenu rakendamiseks järgmiselt:

- 2.5.1. 40% punktis 2.4 toodud summast peale lepingu sõlmimist viivitusega hilisemalt 5 tööpäeva jooksul (laenude rakendamise I osa);
 - 2.5.2. 30% punktis 2.4 toodud summast 2020. a. kolmandas kvartalis sihtasutuse taotluse alusel (laenude rakendamise II osa);
 - 2.5.3. 30% punktis 2.4 toodud summast 2020. a. neljandas kvartalis sihtasutuse taotluse alusel (laenude rakendamise lõplik osa).
- 2.6. Lepingu alusel moodustab sihtasutus 5 000 000 euro suuruse käendustasude alandamise reservi, mille arvelt vähendatakse ettevõtjate käendustasusid COVID riigiabi alusel maksimaalselt 6 aasta jooksul, muul juhul vastavalt riigiabi tingimustele tagatislepingu käendustasu vähendamise hetkest. Rahalised vahendid jäävad nõudena üles ning nende arvelt tehakse tagatistasude vähendamise otsused. Tegelikud tagatistasude alandamised selguvad käenduse kestvuse perioodil.
- 2.7. Hinnates eelmises punktis toodud rahaliste vahendite tegelikku vajadust (COVID määruse § 5 lõige 3), sh võttes arvesse vajaduse tagada operatiivsus ja kiired otsused ning toote mittevastavuse sihtasutuse isemajandava käenduskava tingimustele, eraldab ministeerium rahalised vahendid sihtasutusele käendustasude alandamise reservi moodustamiseks järgmiselt:
 - 2.7.1. 50% punktis 2.6 toodud summast peale lepingu sõlmimist viivitusega hilisemalt 5 tööpäeva jooksul (käendustasude alandamise I osa);
 - 2.7.2. 25% punktis 2.6 toodud summast 2020. a. kolmandas kvartalis sihtasutuse taotluse alusel (käendustasude alandamise II osa);
 - 2.7.3. 25% punktis 2.6 toodud summast 2020. a. neljandas kvartalis sihtasutuse taotluse alusel (käendustasude alandamise lõplik osa).
- 2.8 Lepingu alusel moodustab sihtasutus 15 000 000 euro suuruse laenukäenduse käendusreservi ehk käenduskahtude reservi, mis katab võimalikud väljamaksed pankadele COVID riigiabi alusel 6 aasta jooksul, muul juhul vastavalt riigiabi tingimustele kui risk peaks realiseeruma. Rahalised vahendid jäävad nõudena üles ning need on garantiiks pankadele, et sihtasutusel on käendatud laenude osas tuleviku kahtude kinni maksmiseks rahalised vahendid. Käendatud laenude riske hinnatakse kvartaalselt käenduse kestvuse jooksul. Vastavalt kriisimeetme sihtgrupi finantskäitumisele võib risk varieeruda 3–100% vahel, mis tähendab, et vastavad rahalised vahendid peavad olema sihtasutusel käenduste kestvuse lõpuni kasutamisel.
- 2.9 Hinnates eelmises punktis toodud rahaliste vahendite tegelikku vajadust (COVID määruse § 5 lõige 3), sh võttes arvesse toote mittevastavuse sihtasutuse isemajandava käenduskava tingimustele ja riigigarantii puudumise sihtasutuse käendustele, eraldab ministeerium punktis 2.8 toodud rahalised vahendid kogusummas sihtasutusele peale lepingu sõlmimist viivitusega hilisemalt 5 tööpäeva jooksul laenukäenduse käendusreservi ehk käenduskahtude reservi moodustamiseks. Rahaliste vahendite kogusummas ülekandmine on vajalik, kuna sihtasutusel puudub tulubaas, mille arvelt saaks sihtasutus moodustada uusi reserve ettevõtjatele, kes sattusid raskustesse COVID-19 puhangu tõttu. Lisaks puudub sihtasutusel riigigarantii, mistõttu on oluline kohene reservi moodustamine, et olla usaldusväärne suhetes krediitiasutustega ning tagades seejuures operatiivsuse ja kiired otsused.

- 2.10 Sihtasutus võib eraldatud rahalistest vahenditest teha ainult neid tehinguid ja nendel tingimustel, mis on lepingu järgi lubatud ning vastavalt COVID määruse § 5 lõike 1 punktile 2 võib rahalisi vahendeid anda üksnes riigi 2020. aasta lisaeelarve seaduses sätestatud eesmärgil ja ulatuses. Kõikidel tehingutel peab olema märgitud tehingu toimumise ehk makse tegemise päev.
- 2.11 Rahaliste vahendite tagasikandmist riigieelarvesse ja tegevus- ja muude kulude maha arvamist tagasikandvatest vahenditest reguleerib COVID määruse § 14.
- 2.12 Sihtasutus tagab, et igale finantstootele tagasi makstud vahendite, intressi ja muude tulude üle peetakse eraldi arvestust.
- 2.13 Sihtasutus teostab arveldused läbi e-riigikassa. Riigikassa põhiarvelduste konto viitenumber on sihtasutusel 3500079198. Vajadusel avatakse kriisimeetmete rakendamise uued kontod riigikassas ning sellest teavitatakse ministeeriumi.

3. Riigiabi

- 3.1. Sihtasutuse kaudu antava abi korda reguleerivad konkurentsiseaduse 6. ptk, maaelu ja põllumajandusturu korraldamise seaduse (edaspidi *MPKS*) § 16 lõige 1 ja § 19 lõige 1 ja kalandusturu korraldamise seaduse § 41 lõige 2 ja § 45 lõiked 1 ja 2. Kui riigiabi eeskirjad osadele tegevustele ei kohaldu, kohalduvad siiski kõik muud asjakohased käesoleva lepingu sätted.
- 3.2. Sihtasutus juhindub vähese tähtsuse abi ja riigiabi andmisel määrustest (EL) nr 1407/2013¹, (EL) nr 1408/2013, (EL) nr 651/2014² (artiklid 14, 40, 41, 46, 47, 53, 55), (EL) nr 702/2014; (EL) nr 1388/2014, Euroopa Komisjoni teatise „Riigiabi ajutine raamistik majanduse toetamiseks praeguses COVID-19 puhangu kontekstis“ (ELT C 91 I, 20.03.2020, lk 1–9, muudetud ELT C 112 I, 4.04.2020, lk 1–9; ajutise raamistiku alusel Komisjoni poolt heaks kiidetud abikavadest).
- 3.3. Riigiabi ja vähese tähtsusega abi andja esitab enda antud abi kohta andmed riigiabi ja vähese tähtsusega abi registrile vastavalt konkurentsiseaduse § 49² lõikele 3. Põllumajandusliku vähese tähtsusega abi andmisel arvestatakse maaelu ja põllumajandusturu korraldamise seaduse §-s 20 sätestatud ning kalamajandusliku vähese tähtsusega abi puhul kalandusturu korraldamise seaduse §-s 46 sätestatud.
- 3.4. Turutingimustel kriisimeetmed ei ole riigiabi.

4. Rakendamiskord

- 4.1. Tegevus ja toimingud

¹ [Komisjoni määrus \(EL\) nr 1407/2013, 18. detsember 2013, milles käsitletakse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamist vähese tähtsusega abi suhtes.](#)

² [Komisjoni määrus \(EL\) nr 651/2014, 17. juuni 2014, ELi aluslepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamise kohta, millega teatavat liiki abi tunnistatakse siseturuga kokkusobivaks.](#)

- 4.1.1. Kriisimeetmete eraldamine peab olema läbipaistev ja mittediskrimineeriv ning tagama sihtrühma kuuluvate isikute võrdse kohtlemise nii ühe kriisimeetme raames kui ka erinevate kriisimeetmete vahel.
- 4.1.2. Kriisimeetmete haldamiseks rakendab sihtasutus tulemusliku ja tõhusa sisekontrolli- või riskijuhtimissüsteemi, sihtasutuse juhatus kinnitab kriisimeetmete krediidikomitee reglemendi ning määrab selle koosseisu enne kriisimeetmete rakendamise algust.
- 4.1.3. Sihtasutus tagab, et kriisimeetme krediidi ja riski hajutamise seotud otsuseid tehakse läbipaistvalt ja kooskõlas asjaomaste turutavadega, erapooletult ja sõltumatult.
- 4.1.4. Sihtasutus tagab, et kriisimeetmest antud laenu kasutatakse eesmärgipäraselt. Laenu kasutamine peab olema dokumentaalselt tõendatud.
- 4.1.5. Sihtasutus tagab isikuandmete kaitse. Konfidentsiaalsuskohustus ei takista nõuetekohast aruandlust ministeeriumile.
- 4.1.6. Sihtasutus teeb iga rakendatava kriisimeetme lepingu alusel asjakohased sammud, sh peab kohtuvaidlust, et nõuda sisse kõik asjaomased laenusaaajatelt vastavate tehingute alusel saadaolevad summad.
- 4.1.7. Sihtasutusel on kohustus kontrollida abisaaja vastavust kriisimeetme tingimustele ning rahaliste vahendite tagasinõudmine, kui ilmneb kriisimeetme tingimuste rikkumine.
- 4.1.8. Sihtasutusel on õigus laenuleping üles öelda ning nõuda laenu põhiosa ja tasumata intresside kohest tasumist, kui esineb kasvõi üks alltoodud asjaolu:
 - 4.1.8.1. laenuvõtja ei ole hiljemalt 90 päeva jooksul, arvates tasumise tähtpäevast, tasunud laenu põhiosamakset või intresse;
 - 4.1.8.2. laenuvõtja on laenu taotlemisel esitanud valeandmeid või jätnud esitamata teavet, mis oleks võinud mõjutada oluliselt laenu väljastamise otsust;
 - 4.1.8.3. laenu kasutamine ei vasta selle sihtotstarbele;
 - 4.1.8.4. laenuvõtja ei täida, vaatamata korduvatele ettekirjutustele, laenulepingu järgseid kohustusi, mis on laenu seisukohalt olulised ja mõjutavad oluliselt laenu tagastamist.
- 4.1.9. Kriisimeetmeid võib rakendada tagasiulatuvalt alates Vabariigi Valitsuse poolt väljakuulutatud eriolukorrast 12. märtsist 2020 a.

5. Kriisimeetmete taotluste vastuvõtmine ja rahuldamine

- 5.1. Kriisimeetmete raames taotluste vastuvõtmine ja menetlemine toimub sihtasutuse poolt jooksvalt nende laekumise järjekorras vastavalt kasutada olevatele vahenditele.
- 5.2. Kriisimeetmete raames taotluste menetlemist korraldab, taotlemiseks nõutavate dokumentide korra ja taotluste vormid kehtestab sihtasutuse juhatus.
 - 5.2.1. Sihtasutus võib jätta kriisimeetmete raames taotluse osaliselt või täielikult rahuldamata, kui:
 - 5.2.1.1. taotleja ei vasta vastava finantstoote korral taotlejale esitatud nõuetele või tema krediivõime või pakutav tagatis pole sihtasutuse hinnangul küllaldane;

- 5.2.1.2. sihtasutuse hinnangul on taotleja tegevus kõrge riskiga;
 - 5.2.1.3. laenu või tagatava laenu otstarve ei vasta kriisimeetme eesmärgile ja tingimustele;
 - 5.2.1.4. sihtasutusele on esitatud valeandmed või jäetud tõesed andmed esitamata. Sihtasutus võib jätta taotluse rahuldamata usaldamatuse tõttu ka siis, kui samad isikud või nendega seotud isikud on temale varem esitanud valeandmeid või jätnud tõesed andmed esitamata või isikud on oma varasema käitumisega põhjendanud sihtasutusele varalist kahju;
 - 5.2.1.5. laenu või tagatise taotlemisel esinevad asjaolud, mis võivad tingida tehingute tühisuse või tühistamise;
 - 5.2.1.6. kriisimeetmetele eraldatud vahendeid ei ole piisavalt;
 - 5.2.1.7. muudel juhtudel, mis võivad sihtasutuse hinnangul viia laenu tagasi maksmise kohustuse täitmata jätmisele.
- 5.2.2. Kui esitatud taotlusega kaasneb vastavast finantstootest antava laenuga või käendusega abi, siis võib sihtasutus esitada taotlejale abina antava laenu või käenduse pakkumise lähtudes konkreetse käendustasu või laenuintressi ja tagatisenõude määramisel taotlejast, projektist, turusituatsioonist ja muudest laenuriski mõjutavatest asjaoludest.
- 5.2.3. Kui laenu- või käenduse taotleja on sihtasutuse pakkumisega nõus, siis esitab ta kirjaliku nõusoleku pakkumisele ning sihtasutus hakkab menetlema laenu- või käenduse taotlust abitaotlusena.
- 5.2.4. Sihtasutus registreerib saabunud taotlused ja kontrollib neis olevat informatsiooni.
- 5.2.5. Sihtasutus peab kontrollimisel rakendama õiguspäraseid abinõusid ja viise vajaliku hoolega, tegutsedes samas eesmärgipäraselt ja efektiivselt ning võimalikult lihtsalt ja kiirelt.
- 5.2.6. Sihtasutus võib taotluse menetlemise käigus nõuda taotlejalt selgitusi ja lisainformatsiooni taotluses esitatud andmete kohta või taotluse täiendamist või muutmist, kui ta leiab, et isiku taotlus ei ole piisavalt selge, näidates ühtlasi, millised asjaolud vajavad täiendavat selgitamist, täiendamist või lisainformatsiooni. Sihtasutusel on õigus nõuda taotlejalt täiendavat informatsiooni, kui vajalik informatsioon ei ole sihtasutusele muul moel lihtsalt kättesaadav.
- 5.2.7. Kui sihtasutus on andnud taotlejale tähtaja taotluses esinevate puuduste kõrvaldamiseks või täiendava lisainformatsiooni saamiseks, siis taotluse menetlemise aeg peatub.
- 5.2.8. Sihtasutus jätab taotluse läbi vaatamata, kui taotleja ei ole kõrvaldanud taotluses esinevaid puudusi sihtasutuse poolt antud tähtaja jooksul.
- 5.2.9. Sihtasutus jätab taotluse osaliselt või täielikult rahuldamata, kui:
- 5.2.9.1. taotleja või taotluse sisu ei vasta asjaomase abi nõuetele, mis tulenevad EL õigusaktidest või muudest asjakohastest normidest;
 - 5.2.9.2. taotluse täielikul rahuldamisel ületatakse asjaomasele abile ettenähtud abi ülemmäära või mahtu.

- 5.2.10. Eelnevas punktis nimetatud alustel tehtav otsus peab olema põhjendatud ja selles peavad olema välja toodud sihtasutuse kaalutlused. Samuti peab sihtasutus teavitama taotlejat otsuse vaidlustamise võimalustest.

6. Aruandlus

- 6.1. Aruandlust reguleerib lisaks lepingule COVID määruse § 6 ja 13.
- 6.2. Kuna sihtasutuse kriisimeetmete kogusumma on üle 100 000 000 euro, on sihtasutus vastavalt COVID määruse §-le 6 kohustatud esitama Rahandusministeeriumile igakuiselt rahavoo prognoosid järgmiseks kaheks kalendrikuuks seoses kriisimeetmete rakendamise ja väljamaksetega lõplikele abisaajatele hiljemalt üks nädal enne järgneva kalendrikuu algust ning kooskõlastama Rahandusministeeriumiga järgnevas kalendrikuus väljamaksmisele kuuluva summa.
- 6.3. Kriisimeetmete kasutamise kohta esitab sihtasutus iga kuu 10. kuupäevaks ministeeriumile eelmisel kalendrikuul saadud rahaliste vahendite ning kriisimeetmete alusel kasutatud vahendite ülevaate ja tegevusaruande.
- 6.4. Tegevusaruandes antakse kirjeldav ülevaade kriisimeetme rakendamisest, sh milliseid tegevusi sihtasutus on kriisimeetme rakendamiseks teinud. Aruannetes kajastatakse kõik kriisimeetmete alusel kasutatud vahendid. Samuti antakse aruandes ülevaade, kuivõrd antud kriisimeetme rakendamine on leevendanud eriolukorrast tingitud probleeme.
- 6.5. Aruanne esitatakse juhul, kui eelmisel kalendrikuul saadi või kasutati rahalisi vahendeid. Kui mõnel kuul rahalisi vahendeid ei saadud või ei kasutatud, siis nende kuude eest aruannet esitama ei pea.
- 6.6. Käendustasude alandamise reservi rahaliste vahendite kasutamise kohta esitab sihtasutus ministeeriumile aruande vähemalt kord aastas, kus näidatakse ära, kellelt on käendustasu vähendatud ja millises ulatuses.
- 6.7. Laenukäenduse käendusreservi ehk käenduskahtjude reservi rahaliste vahendite kasutamise kohta esitab sihtasutus Maaeluministeeriumile aruande vähemalt kord aastas, kus näidatakse ära käenduskahtjude reservi moodustamise või suurendamise iga käenduslepingu kaupa.
- 6.8. Ministeerium võib nõuda kriisimeetmete rakendamise kohta lisaandmete esitamist või vastava aruande täpsustamist ning sellisel juhul peab sihtasutus esitama asjakohased lisaandmed, sealhulgas vajalikud dokumendid või täpsustatud aruande.

7. Andmete avalikustamine

- 7.1. Andmete avalikustamine toimub vastavalt COVID määruse §-le 12.

8. Poolte vahel informatsiooni vahetamine

- 8.1. Kui sihtasutusel ilmnevad lepingu täitmisel takistused või sellised asjaolud, mille vastu ministeeriumil võib olla huvi, siis peab sihtasutus pöörduma kirjalikult ministeeriumi poole juhiste saamiseks ja ministeerium on kohustatud neid juhiseid andma. Juhised on sihtasutusele täitmiseks kohustuslikud.

8.2. Eelmises punktis nimetatud asjaolude all peetakse silmas ka kriisimeetmete rakendamisel tekkida võivaid valikuid ning muid küsimusi, kus ei ole üheselt selge, milline lahendusviis vastab paremini ministeeriumi huvidele.

8.3. Juhiseid võib ministeeriumi nimel anda minister.

9. Lepingu muutmise tingimused ja kord

9.1. Lepingut võib reeglina muuta poolte kirjalikul allkirjastatud kokkuleppel, milles on täpsustatud muudatuse jõustumise kuupäev, välja arvatud juhul, kui lepingus on kokku lepitud, et üks lepingu pool võib ühepoolselt nõuda lepingu muutmist.

10. Lepingu täitmise kord

10.1. Lisaks alustele lepingu lõpetamiseks, mis tulenevad seadustest, on ministeeriumil õigus leping üles öelda ka siis, kui kaob vajadus lepingujärgse teenuse järele (s.o kui kriisimeetmete hindamise käigus selgub, et kriisimeetmed ei sobi enam turutõrgete leevendamiseks). Ministeerium teavitab vastavast otsusest sihtasutust.

10.2. Ministeerium võib lepingu ühepoolselt lõpetada, kui:

10.2.1. sihtasutus on lepingut või haldusülesande täitmist reguleerivat muud õigusakti oluliselt või korduvalt rikkunud ja see on põhjustanud olulise kahju kolmandale isikule või tema varale;

10.2.2. ministeeriumi ettekirjutus on jäetud korduvalt täitmata;

10.2.3. ilmnevad muud seaduses või lepingus sätestatud alused.

10.3. Sihtasutus võib lepingu täitmise ühepoolselt peatada, kui selle täitmisel ilmnevad asjaolud, mis võivad seada ohtu sihtasutuse tegevuse jätkuvuse. Kui ilmneb, et niisugused asjaolud võivad olla püsiva iseloomuga, võib sihtasutus lepingu lõpetada ülesütlemise teel. Nii peatamiseks, kui lõpetamiseks tuleb sihtasutusel esitada ministeeriumile sellekohane kirjalik teade.

10.4. Lepingu lõpetamisel lõpetab sihtasutus kriisimeetmete raames uute taotluse vastuvõtmise ja koostab ühe kuu jooksul lõpparuanded. Lõpetamisel kontrol olnud rahaliste vahendite üleandmine ministeeriumi osundatud isikule ning kriisimeetmete raames sõlmitud lepingute edasine haldamine lepitakse kokku täiendavalt. Sihtasutus annab rahalised vahendid ja lepingud üle ühe kuu jooksul alates vastava kokkuleppe sõlmimise kuupäevast.

10.5. Sihtasutus ei loovuta ühtegi lepingust tulenevat õigust või kohustust tervikuna või osaliselt ühelegi kolmandale isikule ilma ministeeriumi kirjaliku nõusolekuta.

11. Vastutus

11.1. Sihtasutus vastutab lepingust tulenevate kohustuste täitmise eest professionaalse hoolikuse ja hoolsusega, ning nende tahtlikust üleastumisest või raskest hooletusest tingitud kahju eest. Sihtasutus on kohustatud hüvitama ministeeriumile kogu kahju, mis tuleneb lepingu või haldusülesande täitmist reguleeriva õigusakti rikkumisest.

11.2. Osaline, kes on saanud vääramatut jõu osaliseks, ei vastuta käesolevast lepingust tulenevate kohustuste rikkumise eest, kui nende täitmine oli takistatud vääramatut jõu tõttu.

12. Lepingu täitmist takistavad asjaolud, mida loetakse vääramatuks jõuks

12.1. Lepingu täitmise lõpetamine või mittenõuetekohane täitmine loetakse põhjendatuks, kui see on tingitud vääramatut jõuna kvalifitseeritavatest asjaoludest, ehk asjaoludest, mida lepingupooled ei saanud mõjutada ja mõistlikkuse põhimõttest lähtudes ei saanud neilt oodata, et nad lepingu sõlmimise ajal selle asjaoluga arvestaksid, seda väldiksid või takistava asjaolu või selle tagajärje ületaksid, kusjuures pooled on kohustatud rakendama sobivaid kriisimeetmeid, et ära hoida teisele poolele kahju tekitamine ja tagada võimaluste piires oma lepingust tulenevate ja sellega seotud kohustuste täitmine.

13. Lepingu jõustumine ja kehtivusaeg

13.1. Leping jõustub kolmandal päeval pärast selle avaldamist Riigi Teatajas ja on sõlmitud tähtajatult.

Poolte andmed:

Maaeluministerium
registrinumber 70000734
Lai tn 39 // Lai tn 41, 15056 Tallinn
Telefon 625 6107
Faks 625 6200
e-mail: info@agri.ee

Maaelu Edendamise Sihtasutus
registrikood 90000245
Oru 21, 71003 Viljandi
Telefon 648 4064
Faks 648 4065
e-mail: mes@mes.ee

(allkirjastatud digitaalselt)
Arvo Aller
Maaeluminister

(allkirjastatud digitaalselt)
Raul Rosenberg
Juhatuse liige

Finantstoote
„COVID-19 laen bio- ja maamajanduse ettevõtjatele“
rakendamise täpsemad tingimused

1. Finantstoote rakendamisperiood

1.1. Finantstoode „COVID-19 laen bio- ja maamajanduse ettevõtjatele“ on avatud kuni 31.12.2020 (kaasa arvatud).

2. Üldised nõuded

2.1. Laenu eesmärk on COVID-19 puhangust tingitud ootamatu likviidsusnappuse leevendamine mikro-, väike- ja keskmiste- ning suurettevõtjatele. Laen ei ole mõeldud ettevõtete kokkuostmiseks ega konsolideerimiseks.

2.2. Laenu sihtgrupp on väikese ja keskmise suurusega ettevõtjad (sh mikroettevõtjad) komisjoni määruse (EL) nr 651/2014 lisa 1 mõistes ning suurettevõtjad:

2.2.1. biomajandusettevõtjad:

2.2.1.1. põllumajandustoodete esmatootjad;

2.2.1.2. põllumajandustoodete töötledajad ja/või turustajad;

2.2.1.3. kalandus- ja vesiviljelussektoris tegutsevad ettevõtjad;

2.2.1.4. toiduainetööstuses tegutsevad ettevõtjad;

2.2.2. maamajandusega (sh majutus, toitlustus jmt) tegelevad ettevõtjad;

2.2.3. hoiu-laenu ühistud, kes kuuluvad Eesti Hoiu-Laenuühistute Liitu;

2.2.4. sihtasutused;

2.2.5. mittetulundusühingud.

2.3. Laenu sihtpiirkond:

2.3.1. biomajandusettevõtjate puhul terve Eesti;

2.3.2. muude ettevõtjate puhul terve Eesti, välja arvatud Tallinna linn, Viimsi vald ja Tartu linn;

2.3.3. sihtpiirkond tehakse kindlaks ettevõtja tegevuskoha järgi.

2.4. Laenu sihtotstarve:

2.4.1. uued käibe- ja investeerimislaenud, COVID-19 puhangust tingitud kahjude ületamiseks;

2.4.2. olemasolevate käibe- ja investeerimislaenude refinantseerimine (v.a omaniku laen), milline vajadus tuleneb COVID-19 puhangust.

2.5. Laenu võib anda turutingimustel või abina (s.o riigiabina või vähese tähtsusega abina). Sihtasutuste poolt laenu intressi alandamist (mis võib tuleneda ka tagatise nõude alandamist) võrreldes turutingimustega käsitletakse abina laenusaja jaoks.

2.6. Laenu suurus on kuni **5 000 000 eurot**.

- 2.7. Laenuperioodi pikkus on üldjuhul kuni 6 aastat ning investeerimislaenude puhul kuni 10 aastat, mis võib vajaduse tekkimisel sisaldada ka maksepuhkust. Maksepuhkuse vajadust tuleb põhjendada. Maksepuhkuse ajal maksab laenusaja igakuiselt intressi, laenu tagastamata põhiosalt vastavalt maksegraafikus sätestatule.
- 2.8. Sihtasutus võib anda finantstootest otselaene.
- 2.9. Tagatisega peab olema kaetud vähemalt 30% finantstootest antava laenu summast. Laenu tagatis saab olla:
- 2.9.1. kinnisvara;
 - 2.9.2. vallasvara;
 - 2.9.3. käendus;
 - 2.9.4. muud laenuandja poolt aktsepteeritavad ja vajalikuks peetavad tagatised.
- 2.10. Kui sihtasutus lähtub laenuintressi määramisel turutingimustest, siis on intress võrdne või suurem Euroopa Komisjoni viite- ja diskontomäärade kindlaksmääramise meetodiga³ vastavalt ettevõtja krediidi- või finantseerimisasutuse antud krediidireitingule ja pakutavale tagatisele määratud intressist.
- 2.11. Sihtasutus võib alandada finantstootest antava laenu intressi võrreldes turutingimustega nii, et intress ei oleks väiksem kui 1% + EKP määr, mis fikseeritakse kuni 2 aastaks arvestades COVID teatises⁴ sätestatud minimaalseid intressimäärasid.
- 2.12. Iga finantstoote portfelli kantud abiga laenu puhul arvutab sihtasutus brutotoetusekvivalendi kasutades Euroopa Komisjoni viite- ja diskontomäärade kindlaksmääramise meetodit⁵.
- 2.13. Laen väljastatakse, kas korraga või mitmes osas, kuni 1 aasta jooksul lepingu sõlmimiseks.
- 2.14. Laenulepingu sõlmimise tasu ja esmakordse muutmise tasu ei ole. Laenulepingu korduval muutmisel on tasu suurus kuni 1% laenujäägilt.
- 2.15. Laenulepingu ennetähtaegse lõpetamise korral (s.o laenu ennetähtaegsel tagastamisel) leppetrahvi ei ole.
- 2.16. Laenu tagastamine toimub vastavalt graafikule võrdsete põhiosamaksetena, annuiteetmaksetena või ühekordse tagasimaksena laenuperioodi lõpus. Vajadusel võib tagastamine toimuda ka erigraafiku alusel.

3. Nõuded laenuaotlejatele/laenu saajatele

- 3.1. Finantstoodet rakendatakse laenuaotlejate puhul, kes vastavad laenu allkirjastamise kuupäeval järgmistele nõuetele:

3.1.1. laenuaotleja on registreeritud Eesti Vabariigi äriregistrisse;

³ [Komisjoni teatis viite- ja diskontomäärade kindlaksmääramise meetodi läbivaatamise kohta \(2008/C 14/02\)](#)

⁴ „Riigiabi ajutine raamistik majanduse toetamiseks praeguse COVID-19 puhangu kontekstis“ (ELT C 91 I, 20.03.2020, lk 1–9, muudetud ELT C 112 I, 4.04.2020, lk 1–9).

⁵ [Komisjoni teatis viite- ja diskontomäärade kindlaksmääramise meetodi läbivaatamise kohta \(2008/C 14/02\)](#)

- 3.1.2. laenuaotleja on väikese ja keskmise suurusega (sh mikroettevõtjad) komisjoni määruse (EL) nr 651/2014 lisa 1 mõistes ning suurettevõtjad⁶, sh ka füüsilisest isikust ettevõtjad;
- 3.1.3. laenuaotleja ei tegutse ühes või mitmes piirangutega sektoris⁷;
- 3.1.4. taotleja ei tohi olla 31. detsembri 2019. a seisuga raskustes olev ettevõtja komisjoni määruse (EL) nr 651/2014 ELi aluslepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamise kohta, millega teatavat liiki abi tunnistatakse siseturuga kokkusobivaks (ELT L 187, 26.06.2014, lk 1–78), artikli 2 punkti 18 mõistes; laenuaotleja omanike hulgas ei ole tulumaksuseaduse tähenduses madala maksumääraga piirkonnas registreeritud ettevõtjaid;
- 3.1.5. taotlejal ei ole võimalik muude allikate abil täiendavaid finantsvahendeid kaasata või oleks see ebamõistlikult kulukas;
- 3.1.6. laenuaotleja juhtorgani(te) liikmed ja omanikud on usaldusväärsed ja pädevad;
- 3.1.7. puuduvad muud asjaolud, mis piiravad või välistavad laenuaotlejale laenu andmise.
- 3.2. Laenuaotleja on kohustatud teavitama sihtasutust, kui ta on COVID-19 haigust põhjustava koroonaviiruse levikust põhjustatud kriisi tõttu saanud lisaelarve vahendite arvelt toetust teisest kriisimeetmest, muudest riigielarvelistest vahenditest või kohaliku omavalitsuse üksuselt.
- 3.3. Ettevõtja kinnitab avalduses, et laenulepingu sõlmimisel võimaldab ta haldusorganitel vastavalt nende pädevusele teha laenulepingusse puutuvad õiguspäraseid auditi- ja kontrolltoiminguid tema või tema tegevuse suhtes ning ka tegevuskohas.

Poolte allkirjad:

(allkirjastatud digitaalselt)

Arvo Aller
Maaeluminister

(allkirjastatud digitaalselt)

Raul Rosenberg
Juhatuse liige

⁶ 17. juuni 2014. aasta määruse (EL) nr 651/2014 (ELi aluslepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamise kohta, millega teatavat liiki abi tunnistatakse siseturuga kokkusobivaks) Lisa 1 mõistes (ELT L 187, 26.6.2014, lk 1).

⁷ Järgmiste majandussektorite kohta kasutatakse kokkuvõtlikku nimetust „piirangutega sektorid“:

a) ebaseaduslik majandustegevus: igasugune tootmine, kauplemine või muu tegevus, mis on asjaomase tootmise, kauplemise või tegevuse asukohariigi õigusruumi seaduste või eeskirjade alusel ebaseaduslik;

b) tubakas ja destilleeritud alkohoolsed joogid. Tubaka ja destilleeritud alkohoolsete jookide ning nendega seotud toodete tootmine ja nendega kauplemine;

c) relvade ja laskemoona tootmine ja nendega kauplemine: igasuguste relvade ja laskemoona tootmise ja nendega kauplemise rahastamine;

d) kasiinod. Kasiinod ja samaväärsed ettevõtted;

e) IT-sektori piirangud. Teadus- ja arendustegevus või tehnilised rakendused, mis on seotud elektrooniliste andmeprogrammide või lahendustega, mille i) otsene eesmärk on toetada a) punktides a ja d osutatud piirangutega sektoritesse kuuluvat tegevust, b) interneti hasartmänge ja internetikasiinosid või c) pornograafiat, või mille ii) eesmärk on võimaldada ebaseaduslikult a) siseneda elektroonilistesse andmesidevõrkudesse või b) laadida alla elektroonilisi andmeid;

f) bioteaduste sektori piirangud. Toetus sellise teadus-ja arendustegevuse või tehniliste rakenduste rahastamiseks, mis on seotud i) inimese kloonimisega teadustegevuse või ravi otstarbel või ii) geneetiliselt muundatud organismidega (GMO).